Lietas Nr. 11370014513

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Aizkrauklē 2012. gada 24. oktobrī

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Zālīte,
ar tiesas sēdes sekretāri G.Mečaju,
piedaloties prokuroram M.Beķeram,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas un 193. panta otrās daļas.

Tiesa

konstatēja

/pers. A/ ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos un ar viltu, ieguva svešu mantu (krāpšana) nelielā apmērā un nelikumīgi izmantoja svešu maksāšanas līdzekli.

2012. gada 5. oktobrī plkst. 15.31 /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/ pilsētā, Aizkraukles novadā, nolūkā izkrāpt kredītu, ļaunprātīgi izmantojot AS „4finance" uzticēšanos klientiem, kā arī rīkodamies ar viltu un sniedzot AS „4finance" nepatiesas ziņas par kredīta ņēmēju, elektroniski reģistrējās AS „4finance" interneta mājas lapā www.smscredit.lv. Reģistrāciju /pers. A/ veica, izmantojot interneta pieslēgumu ar IP adresi /ip adrese/. Pēc reģistrēšanās /pers. A/ noformēja pieteikumu aizdevuma saņemšanai Ls 120 apmērā, nelikumīgi izmantojot /pers. B/ personas datus un viņa norēķinu konta Nr./konta numurs/ internetbankas pieejas datus, proti, lietotāja numuru, paroli un kodu karti, ko /pers. A/ iepriekš bija uzticējis /pers. B/.

Pēc aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksas saņemšanas un klienta kredītvēstures pārbaudes, plkst. 16.01, AS „4finance" izsniedza aizdevumu Ls 120 apmērā un ieskaitīja to /pers. B/ norēķinu kontā. Pēc tam /pers. A/, nelikumīgi izmantojot iespēju rīkoties ar /pers. B/ norēķinu kontu internetbankā, pārskaitīja saņemto aizdevumu uz savas sievas /pers. A/ norēķinu kontu un vēlāk izmantoja savām vajadzībām.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai AS „4finance" tika nodarīts mantisks kaitējums Ls 120 apmērā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, tai pašā dienā 2012. gada 5. oktobrī, plkst. 16.31, /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/ pilsētā, Aizkraukles novadā, nolūkā izkrāpt kredītu, ļaunprātīgi izmantojot AS „4finance" uzticēšanos klientiem, kā arī rīkodamies ar viltu un sniedzot AS „4finance" nepatiesas ziņas par kredīta ņēmēju, /pers. A/, izmantojot interneta pieslēgumu ar IP adresi /ip adrese/, interneta mājas lapā www.smscredit.lv noformēja pieteikumu jau iepriekš izkrāptā aizdevuma papildsummas saņemšanai Ls 80 apmērā. Pieteikuma noformēšanai /pers. A/ nelikumīgi izmantoja /pers. B/ personas datus un viņa norēķinu konta Nr./konta numurs/ internetbankas pieejas datus, proti, lietotāja numuru, paroli un kodu karti, ko /pers. A/ iepriekš bija uzticējis /pers. B/.

Pēc pieteikuma saņemšanas, pamatojoties uz to, ka tai pašā dienā jau bija pārbaudīta klienta kredītvēsture un izsniegts aizdevums Ls 120 apmērā, AS „4finance" plkst. 16.38 izsniedza aizdevuma papildsummu Ls 80 apmērā un ieskaitīja to /pers. B/ norēķinu kontā. Pēc tam /pers. A/, nelikumīgi izmantojot iespēju rīkoties ar /pers. B/ norēķinu kontu internetbankā, pārskaitīja saņemto aizdevumu uz savas sievas /pers. A/ norēķinu kontu un vēlāk izmantoja savām vajadzībām.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai AS „4finance" tika nodarīts mantisks kaitējums Ls 80 apmērā.

Turpinot savas noziedzīgās darbības, 2012. gada 5. oktobrī, plkst. 15.52, /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/ pilsētā, Aizkraukles novadā, nolūkā izkrāpt kredītu, ļaunprātīgi izmantojot AS „4finance" uzticēšanos klientiem, kā arī rīkodamies ar viltu un sniedzot AS „4finance" nepatiesas ziņas par kredīta ņēmēju, elektroniski reģistrējās AS „4finance" interneta mājas lapā www.vivus.lv. Reģistrāciju /pers. A/ veica, izmantojot interneta pieslēgumu ar IP adresi /ip adrese/. Pēc reģistrēšanās /pers. A/ noformēja pieteikumu aizdevuma saņemšanai Ls 200 apmērā, nelikumīgi izmantojot /pers. B/ personas datus un viņa norēķinu konta Nr./konta numurs/ internetbankas pieejas datus, proti, lietotāja numuru, paroli un kodu karti, ko /pers. A/ iepriekš bija uzticējis /pers. B/.

Pēc aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksas saņemšanas un klienta kredītvēstures pārbaudes, plkst. 16.12, AS „4finance" izsniedza aizdevumu Ls 200 apmērā un ieskaitīja to /pers. B/ norēķinu kontā. Pēc tam /pers. A/, nelikumīgi izmantojot iespēju rīkoties ar /pers. B/ norēķinu kontu internetbankā, pārskaitīja saņemto aizdevumu uz savas sievas /pers. A/ norēķinu kontu un vēlāk izmantoja savām vajadzībām.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai AS „4finance" tika nodarīts mantisks kaitējums Ls 200 apmērā.

Turpinot savas noziedzīgā darbības, tai pašā dienā 2012. gada 5. oktobrī, plkst.16.47, /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/ pilsētā, Aizkraukles novadā, nolūkā izkrāpt kredītu, ļaunprātīgi izmantojot AS „4finance" uzticēšanos klientiem, kā arī rīkodamies ar viltu un sniedzot AS „4finance" nepatiesas ziņas par kredīta ņēmēju, /pers. A/, izmantojot interneta pieslēgumu ar IP adresi /ip adrese/, interneta mājas lapā www.vivus.lv noformēja pieteikumu jau iepriekš izkrāptā aizdevuma papildsummas saņemšanai Ls 100 apmērā. Pieteikuma noformēšanai /pers. A/ nelikumīgi izmantoja /pers. B/ personas datus un viņa norēķinu konta Nr./konta numurs/ internetbankas pieejas datus, proti, lietotāja numuru, paroli un kodu karti, ko /pers. A/ iepriekš bija uzticējis /pers. B/.

Pēc pieteikuma saņemšanas, pamatojoties uz to, ka tai pašā dienā jau bija pārbaudīta klienta kredītvēsture un izsniegts aizdevums Ls 200 apmērā, AS „4finance" plkst. 16:38 izsniedza aizdevuma papildsummu Ls 100 apmērā un ieskaitīja to /pers. B/ norēķinu kontā. Pēc tam /pers. A/, nelikumīgi izmantojot iespēju rīkoties ar /pers. B/ norēķinu kontu internetbankā, pārskaitīja saņemto aizdevumu uz savas sievas /pers. A/ norēķinu kontu un vēlāk izmantoja savām vajadzībām.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai AS „4finance" tika nodarīts mantisks kaitējums Ls 100 apmērā.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā un 193. panta otrajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus.

2012. gada 8. oktobrī, plkst. 15.53, /pers. A/, atrodoties savā dzīvesvietā /adrese/ pilsētā, Aizkraukles novadā, nolūkā izkrāpt kredītu, ļaunprātīgi izmantojot „Ferratum Latvia" SIA uzticēšanos klientiem, kā arī rīkodamies ar viltu un sniedzot „Ferratum Latvia" SIA nepatiesas ziņas par kredīta ņēmēju, elektroniski reģistrējās „Ferratum Latvia" SIA interneta mājas lapā www.ferratum.lv. Reģistrāciju /pers. A/ veica, izmantojot interneta

pieslēgumu ar IP adresi /ip adrese/. Pēc reģistrēšanās /pers. A/ noformēja pieteikumu aizdevuma saņemšanai Ls 100 apmērā, nelikumīgi izmantojot /pers. B/ personas datus un viņa norēķinu konta Nr./konta numurs/ internetbankas pieejas datus, proti, lietotāja numuru, paroli un kodu karti, ko /pers. A/ iepriekš bija uzticējis /pers. B/.

Tai pašā dienā, pēc aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksas saņemšanas un klienta kredītvēstures pārbaudes, „Ferratum Latvia" SIA izsniedza aizdevumu Ls 100 apmērā un ieskaitīja to /pers. B/ norēķinu kontā. Pēc tam /pers. A/, nelikumīgi izmantojot iespēju rīkoties ar /pers. B/ norēķinu kontu internetbankā, pārskaitīja saņemto aizdevumu uz savas sievas /pers. A/ norēķinu kontu un vēlāk izmantoja savām vajadzībām.

/pers. A/ prettiesisko darbību rezultātā cietušajai „Ferratum Latvia" SIA tika nodarīts mantisks kaitējums Ls 100 apmērā.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā un 193. panta otrajā daļā paredzētos noziedzīgos nodarījumus.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā, neapstrīdēja noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi. Cietušās AS „4finances" un pieteikto mantisko kompensāciju Ls 1063,62 apmērā un cietušās SIA „Ferratum Latvija" pieteikto mantisko kompensāciju Ls 127,50 apmērā atzina pilnībā.

Prokurors tiesas izmeklēšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 461. pantu un 462. panta pirmo daļu, grozīja apsūdzību, to precizējot, ka apsūdzētā izdarītās noziedzīgās darbības 2013. gada 5. oktobrī kvalificējamas kā atsevišķas turpinātas noziedzīgas darbības. Tiesa atzīst, ka šāds apsūdzības grozījums ir pieļaujams, tas nepasliktina apsūdzētā stāvokli un neaizskar Kriminālprocesa likuma 20. pantā noteiktās apsūdzētā tiesības uz aizstāvību.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokuroru un apsūdzēto, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums šajā daļā spriedumā netiek izdarīta.

Pieņemot lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 499. pantā noteiktos pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas kritērijus, proti, apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzīst, pilnībā atzīst cietušo pieteiktos mantiskā kaitējuma apmērus, piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzēta vainu viņam celtajā apsūdzībā.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa konstatē visu subjektīvo un objektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai apsūdzētā /pers. A/ darbības atzītu par noziedzīgiem nodarījumiem un tās kvalificē pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas un 193. panta otrās daļas, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Izvērtējot apsūdzētajam piemērojamā soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46. pantā noteikto, proti, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus *(likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim)*, vainīgā personību, kā arī Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi.

Pie soda veida un mēra noteikšanas tiesa ņem vērā arī to, ka 2013. gada 1. aprīlī spēkā stājies 2012. gada 13. decembrī pieņemtais likums „Grozījumi Krimināllikumā" un šī likuma Pārejas noteikumu 1. un 4. punkts paredz, ka personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai (līdz 2013. gada 1. aprīlim), saucamas pie kriminālatbildības un sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņemot vērā, ka maksimālā soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas - 2013. gada 1. aprīļa. Minēto noteikumu 6. punkts noteic, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 193. panta otrās daļas saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta ceturto daļu *(likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim)* klasificēts kā smags noziegums, bet noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta otro daļu klasificēts kā kriminālpārkāpums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst viņa vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu par atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, jo noziedzīgie nodarījumi šajā krimināllietā ir izdarīti nedzēstas iepriekšējās - pēc 2010. gada 10. novembra Aizkraukles rajona tiesas sprieduma, sodāmības laikā.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatē, ka apsūdzētais /pers. A/ agrāk deviņas reizes sodīts. Pēdējo reizi ar Aizkraukles rajona prokuratūras 2012. gada 18. decembra priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 180. panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 80 stundām, sods izciests 2013. gada 20. aprīlī, sodāmība nav dzēsta. Apsūdzētajam /pers. A/ nav dzēsta arī sodāmība pēc Aizkraukles rajona tiesas 2010. gada 10. novembra sprieduma, ar kuru viņam bija piespriests brīvības atņemšanas sods uz vienu gadu un diviem mēnešiem. 2011. gada 3. oktobrī apsūdzētais atbrīvots pirms termiņa (neizciestais sods – trīs mēneši un septiņas dienas) un saskaņā ar Krimināllikuma 63. panta piekto daļu sodāmības dzēšanas termiņš skaitāms no dienas, kad persona atbrīvota no soda izciešanas, ievērojot soda faktiskās izciešanas laiku. Tiesa secina, ka jaunus noziedzīgos nodarījumus šajā krimināllietā apsūdzētais izdarījis šīs nedzēstās sodāmības laikā, jo saskaņā ar Krimināllikuma 63. panta trešās daļas 5. punktu sodāmība apsūdzētajam pēc Aizkraukles rajona tiesas 2010. gada 10. novembra sprieduma dzēšas pēc diviem gadiem, skaitot no viņa atbrīvošanas dienas no soda izciešanas – no 2011. gada 3. oktobra *(lietas 45.-50.,70.-73.lapa)*. Apsūdzētais no 2012. gada 27. novembra ir SIA „Aizkraukles slimnīca" narkoloģiskās aprūpes reģistra uzskaitē un no 1987. gada 15. maija ir psihiskās aprūpes reģistra uzskaitē *(lietas 52.,53.lapa)*. No apsūdzētā paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka strādā autoservisā „/nosaukums/darba alga mēnesī Ls 300-400, apgādībā divi nepilngadīgi bērni.

Krimināllikuma 193. panta otrās daļas sankcijā *(likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim)* bija paredzēts brīvības atņemšana sods uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas. No 2013. gada 1. aprīļa sods par Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu panta sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas veidā līdz pieciem gadiem vai īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā, vai piespiedu darba vai naudas soda veidā, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijā *(likuma redakcijā līdz 2013. gada 1. aprīlim)* bija paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz diviem gadiem ar arestu, vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu. No 2013. gada 1. aprīļa sods par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu panta sankcijā paredzēts brīvības atņemšana uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Panta sankcijās pēc 2013. gada 1. aprīļa paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, nekā Krimināllikumā līdz 2013. gada 1. aprīlim. Tādejādi Krimināllikuma 193. panta otrās daļas un 180. panta pirmās daļas sankcijās pašreiz spēkā esošajā redakcijā kā viens no soda veidiem ir paredzēta īslaicīga brīvības atņemšana, kuru saskaņā ar Krimināllikuma 28. panta 2^1. daļu nosaka uz laiku no piecpadsmit dienām līdz trīs mēnešiem

Šajā sakarā tiesa ņem vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 17. septembra lēmumā lietā Nr.SKK-0422-13 noteikto, ka 2012. gada 13. decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumos nav noteikta iespēja tiesai piemērot sodus, kas paredzēti

Krimināllikuma sankcijās no 2013. gada 1. aprīļa. Pārejas noteikumu 6. punkts attiecas tikai uz brīvības atņemšanas sodu un tiesai, konstatējot, ka par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, nosakot brīvības atņemšanas sodu, tas ir jāņem vērā.

Tādejādi likums nepieļauj citu alternatīvu sodu piemērošanu – piespiedu darbu vai naudas sodu , kādi tie ir paredzēti Krimināllikuma 180. panta piemās daļas un 193. panta otrās daļas sankcijās pēc 2013. gada 1. aprīļa.

Atbilstoši Krimināllikuma 35. pantam soda mērķis ir vainīgo personu sodīt par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumu un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Ievērojot iepriekš konstatētos soda veida un mēra ietekmējošos apstākļus, to, ka nav konstatēts Krimināllikuma 49. pantā noteiktais pamats vieglāka soda noteikšanai nekā likumā paredzētais, kā arī ņemot vērā no 2013. gada 1. aprīļa samazināto brīvības atņemšanas soda apmēru, savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, to, ka noziedzīgie nodarījumi izdarīti nedzēstas sodāmības laikā un veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, apsūdzētā personību - agrākās deviņas sodāmības un nevēlēšanos dzīvot likumpaklausīgi, tiesa atzīst, ka sods apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms brīvības atņemšanas soda veidā gan par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, piemērojot īslaicīgu brīvības atņemšanu uz trīs mēnešiem par katru noziedzīgo nodarījumu, gan par Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, piemērojot brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu, kā to prasīja arī prokurors. Tiesa uzskata, ka šāds sods konkrētajā gadījumā ir atbilstošs nodarītajiem noziedzīgajiem nodarījumam, ar to radītajam apdraudējumam un taisnīguma atjaunojošs, ar brīvības atņemšanas sodu būs ievērotas sabiedriskās drošības intereses.

Tā kā apsūdzētais /pers. A/ izdarījis vairākus (četrus) patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tad galīgais sods apsūdzētajam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo daļu, kas noteic, ka gadījumā, ja persona izdarījusi vairākus patstāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tiesa, noteikusi sodu par katru nodarījumu atsevišķi, galīgo sodu nosaka pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piemērojot kādu no pantā minētajiem sodu saskaitīšanas principiem. Konkrētajā gadījumā, ievērojot Kriminālprocesa likuma 1. pantā noteikto efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanas un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējuma principu, tiesa atzīst, ka piemērojams piespriesto sodu daļējas saskaitīšanas princips un galīgais brīvības atņemšanas sods apsūdzētajam nosakāms uz vienu gadu.

Izvērtējot Krimināllikuma 55. panta nosacījumu piemērošanas iespējamību apsūdzētajam, proti, nosacītas brīvības atņemšanas soda noteikšanu, nosakot pārbaudes laiku apsūdzētajam /pers. A/, tiesa secina, ka Krimināllikuma 55. panta 11. daļa šādu iespēju nepieļauj, jo nosacīta notiesāšana nav nosakāma personai par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, ja persona agrāk bijusi notiesāta ar brīvības atņemšanas sodu un sodāmība par to nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā. Apsūdzētais šajā krimināllietā izdarījis tīšus noziedzīgus nodarījumus un ar 2010. gada 10. novembra Aizkraukles rajona tiesas spriedumu ir bijis notiesāts ar brīvības atņemšana sodu, un sodāmība par to nav dzēsta. Turklāt tiesai, ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, neradās pārliecība, ka apsūdzētais sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Izvērtējot Krimināllikuma 193. panta otrās daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsodu – mantas konfiskāciju, kas nav panta sankcijā paredzēta kā obligāta, nav piemērojama. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajam pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

Pirmstiesas izmeklēšanā cietusī AS „4finance" pieteikusi mantisko kompensāciju Ls 1063,62 apmērā, kas sastāv no pamatparāda Ls 500, aizdevuma procentiem par kapitāla izmantošanu Ls 81,74 un līgumsoda Ls 481,88. AS „4finance" pārstāve lūgusi lietu iztiesāt pārstāvja prombūtnē *(lietas 14.,75.lapa)*. Cietusī SIA „Ferratum Latvia" pieteikusi mantisko kompensāciju Ls 127,50 apmērā, kas sastāv no pamatparāda Ls 100 un aizdevuma maksas Ls 27,50 *(lietas 7.lapa)*. Cietušo pārstāvji uz tiesa sēdi neieradās.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351. panta 4^1. daļu kompensācijas pieteikumu izskata neatkarīgi no cietušā klātbūtnes.

Kaut arī apsūdzētais cietušo SIA „Ferratum Latvia" un SIA „4finace" pieteiktās mantiskā kaitējuma kompensācijas atzina, tiesa uzskata, ka cietušās SIA „Ferratum Latvia" pieteiktā mantiskā kaitējuma kompensācijas pieteikums apmierināms pilnībā Ls 127,50, bet cietušās AS „4finace" pieteiktais mantiskā kaitējuma pieteikums apmierināms daļēji, atzīstot cietušās AS „4finace" pieteikto mantisko kompensāciju par pamatotu daļā par Ls 500.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 22. pantu personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, tiek garantētas procesuālās iespējas materiālās kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. Minētā normas izpratnē cietusī pieteikusi mantisku zaudējumu.

Civillikuma 1779. pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pamatums. No minētā secināms, ka neviens, saņemot zaudējumu atlīdzinājumu, nevar uz tā pamata iedzīvoties, un zaudējumu nodarītājam tie jāatlīdzina to patiesajā apmērā.

Konkrētajā gadījumā cietušajiem ir tiesības uz atlīdzinājumu par radīto kaitējumu tādā apmērā, kādā ir radīts reāls mantisks zaudējums. Tiešā mantiskā zaudējuma apmērs šajā lietā ir naudas summas, ko veido aizdevuma pamatsummas un samaksa par aizdevuma izsniegšanu.

Cietušā SIA „4finance" mantiskā kaitējuma pieteikums daļā par līgumsoda un procentu par aizdevuma izmantošanu nav apmierināms kriminālprocesā, jo līgumsoda un līgumisko procentu piedziņas prasījuma tiesības cietušajam izriet no līgumiskajām attiecībām saskaņā ar noslēgtajiem aizdevuma līgumiem. Atbilstoši Civillikuma 1716. pantam līgumsods ir pamatums, ko kāda persona apņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņš šo saistību neizpilda vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1753., 1756., 1759. pants noteic, ka procenti ir atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas lietošanas atvēlējumu, kavējumu, un pienākums tos maksāt pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, tie jāmaksā par parādu. Kriminālprocesa ietvaros tiesa nevērtā tiesiskās attiecības starp līgumslēdzējiem, tādejādi nekonstatē arī to, vai apsūdzētais nav izpildījis ar konkrēto līgumu uzņemtās saistības un ir pieļāvis nokavējumu, apņēmies maksāt procentus un citus līgumā noteiktos maksājumus, kas būtu pamats maksāt pieligtās naudas summas. Apsūdzētā rīcības rezultātā radies līgumsods un kapitāla izmantošanas procenti nav kvalificējams kā mantisks kaitējums krimināltiesiskā izpratnē, kas izriet arī no Kriminālprocesa likuma 352. panta trešās daļas, kas noteic, ka tiešos zaudējumus novērtē tajās cenās, ko izmanto apsūdzības apjoma noteikšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. panta trešo daļu, ja cietušais uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, viņam ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, ņemot vērā kriminālprocesā saņemto kompensāciju. Līdz ar to nenosakot mantiskā kaitējuma kompensāciju cietušā SIA „4finace" visā prasītāja tā daļā, netiek pārkāptas cietušā tiesības.

Savukārt cietušā SIA „Ferratum Latvia" pieteiktā mantiskā kaitējuma kompensācija Ls 127,50 apmērā, kas sastāv no aizdevuma summas Ls 100 un samaksas par aizdevuma izsniegšanu Ls 27,50, ir apmierināma pilnībā, jo cietušajai ir radīts tiešs un reāls zaudējums.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam /pers. A/ nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Soda izciešana apsūdzētajam /pers. A/ skaitāma no viņa apcietināšanas dienas pēc sprieduma spēkā stāšanā dienas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512, 520., 527., 528., 529., 530. pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt /pers.A/ par vainīgu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā un sodīt viņu:

- par krāpšanas izdarīšanu nelielā apmērā 2013. gada 5. oktobrī (cietusī AS „4Finance") ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem;
- par krāpšanas izdarīšanu nelielā apmērā 2013. gada 8. oktobrī (cietusī SIA „Ferratum Latvia") ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem.

Atzīt /pers.A/ par vainīgu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 193. panta otrajā daļā un sodīt viņu:

- par nelikumīgu sveša maksāšanas līdzekļa izmantošanu 2013. gada 5. oktobrī (cietusī AS „4Finance") ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas;
- par nelikumīgu sveša maksāšanas līdzekļa izmantošanu 2013. gada 8. oktobrī (cietusī AS „Ferratum Latvia") ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmās daļas noteikumiem galīgo sodu /pers. A/ noteikt pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sodus daļēji saskaitot, brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, bez mantas konfiskācijas.

Soda izciešanu /pers. A/ skaitīt no viņa apcietināšanas dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Drošības līdzekli /pers. A/ līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai neizraudzīt.

Piedzīt no /pers. A/ par labu AS „4finance" mantisko kaitējumu Ls 500 (pieci simti latus).

Nenoteikt cietušā AS „4finance" mantiskā kaitējuma kompensāciju daļā par Ls 563,62.

Piedzīt no /pers. A/ par labu SIA „Ferratum Latvia" mantisko kaitējumu Ls 127,50 (viens simts divdesmit septiņus latus un 50 santīmus).

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums saņemams tiesas kancelejā 2013. gada 7. novembrī.

Tiesnese I.Zālīte